

TAVOITTEENA KESTÄVÄ HYVINVOINTI – HELSINGIN YLIOPISTO TOIVON JA RATKAISUJEN TUOJANA

Helsingin yliopiston kestävyys- ja
vastuullisuusohjelma 2025–2028

HELSINGIN YLIOPISTO

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat	3
Tausta ja tavoitteet	4
Mitä on yliopiston vastuullisuustyö?	8
Toimenpiteet 2025–2028	12
Kestävää hyvinvointia keskinäisiä yhteyksiä tunnistamalla	13
Kestävää hyvinvointia toimintakulttuuria ja päätöksentekoa kehittämällä	14
Kestävää hyvinvointia osaamiseen panostamalla	24
Edistymisen tarkastelu	31
Jatkuvat toimenpiteet ja rakenteet	32

ALKUSANAT

Tulevaisuus riippuu siitä, mitä teemme nyt. Tarvitsemme kaikkia sukupolvia ja työ- ja opiskelupolkunsa eri vaiheessa olevia yliopistolaisia ratkaisemaan aikamme polttavia kysymyksiä.

Helsingin yliopisto on yli 40 000 ihmisen yhteisö, jonka tekemä kestävyys- ja vastuullisuustyö elää moninaisen yhteisön tiedoista, taidosta ja tahdosta. Olemme parhaaseen prosenttiin kuuluva monitieteinen yliopisto, joka tuo erilaiset ihmiset ja tieteenalat yhteen tekemään elämää mullistavia läpimurtoja. Tieteen voimalla yliopisto on rakentanut yhteiskuntaa, sivistystä ja hyvinvointia jo vuodesta 1640. Meillä uuden tiedon etsiminen ja rajoja rikkova tutkimus tuottavat ymmärrystä sekä paikallisten että maailmanlaajuisten ongelmien ratkaisemiseksi – koko maailman parhaaksi.

Yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyötä ohjaamaan tarvitsemme yhteistä suuntaa ja tavoitteita. Tämän kestävyys- ja vastuullisuusohjelman ytimessä on kestävä hyvinvointi. Kaiken toimintamme tulee tapahtua yhteisen planeettamme rajoissa. Yliopistoyhteisönä meillä on vastuu rakentaa kestävämpää tulevaisuutta, jossa ympäristön kantokyky, yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus sekä sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys kulkevat käsi kädessä. Yliopistona voimme edistää tätä kaikkea tutkimukseen perustavalla tiedolla ja panostamalla siihen, että meiltä valmistuvilla opiskelijoilla on tarvittava osaaminen maailman parhaaksi toimimiseen.

Ohjelmamme on kutsu paitsi toimintaan, myös keskusteluun ja kirittämiseen. Kestävyys- ja vastuullisuustyö elää ajassa ja lisääntyvässä ymmärryksessä. Meidän on vaalittava ympäristöä, joka edistää rakentavaa keskustelua sekä tahtoa kuunnella ja oppia. Tule mukaan rakentamaan kestävää ja vastuullista tulevaisuutta – yhdessä.

Vararehtori Anne Portaankorva

TAUSTA JA TAVOITTEET

Mistä ohjelmassa on kyse?

Helsingin yliopiston strategiakaudella 2021–2030 asetettu tavoite on olla vastuullisuuden ja kestävyys- ja kestävyyden edelläkävijä ja paras paikka opiskella ja työskennellä. Nämä tavoitteet ohjaavat meitä tekemään muutoksia totuttuun ja tarkastelemaan kriittisesti rooliamme ja toimintojamme.

Tässä ohjelmassa kuvataan Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyön keskeiset teemat ja tavoitteet ja organisaatiotason toimenpiteet kaudella 2025–2028. Ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden luettelo ei ole tyhjentävä, vaan se nostaa esiin suuret kokonaisuudet, joiden kehittämiseen erityisesti keskitymme. Ohjelma linkittyy yliopiston toimeenpanosuunnitteluun kooten yhteen ja tarkentaen toimeenpanosuunnitelmissa ja keskeisissä toimenpideohjelmassa linjattuja vastuullisuustavoitteita.

Ohjelman tavoitteet ohjaavat yliopiston laaja-alaista toimintaa

Tavoitteenamme on, että kestävyys ja vastuullisuus läpileikkaa kaikkea toimintaa yliopiston perustehtävistä päivittäisiin toimintoihin sekä rakenteisiin ja johtamiseen. Ohjelmakaudella 2025–2028 keskitymme erityisesti kestävään hyvinvointiin kolmen olennaisen teeman kautta:

- Kestävää hyvinvointia toimintakulttuuria ja päätöksentekoa kehittämällä
- Kestävää hyvinvointia osaamiseen panostamalla
- Kestävää hyvinvointia keskinäisiä yhteyksiä tunnistamalla

Ohjelma rakentuu yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyön ja -tavoitteiden kokonaisuutta esittelevästä osuudesta sekä luvuista, joissa kuvataan tulevien vuosien keskeiset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet olennaisten teemojen ja niihin linkittyvien painopisteiden kautta. Ohjelman loppuun olemme listanneet jo olemassa olevia ja jatkuvia toimintoja ja rakenteita. Lopussa kuvaamme myös, miten seuraamme ohjelman toteutumista.

Ohjelman tavoitteena on:

Tunnistaa toimintakauden tärkeimmät tavoitteet

Lisätä kestävyys- ja vastuullisuustavoitteidemme ja -työmme läpinäkyvyyttä

Liittää kestävyys- ja vastuullisuustoimenpiteet osaksi yksiköiden toimeenpanosuunnitelmia

Auttaa sisällyttämään kestävyys ja vastuullisuus osaksi kaikkea toimintaamme

Ohjelma muodostettiin yhteistyössä

Ohjelma on laadittu tiiviissä yhteistyössä yliopistoyhteisön kanssa, ja se pyrkii edistämään kestävää hyvinvointia sekä yliopistolla että yhteiskunnassa. Ohjelman kehitystyö käynnistyi yliopiston yksiköiden ja tiedekuntien johdon sekä kestävyys- ja vastuullisuustoimikunnan jäsenten työpajoilla, joissa tarkasteltiin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyön tilannekuvaa sekä kiteytettiin tulevaisuuden tavoitteita muun muassa kaksoisolennaisuusanalyysin avulla. Analyysissä vastuullisuustyön olennaisuuksia tarkasteltiin peilaten ESRS-standardiin ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Yliopistoyhteisöllä ja alumneilla oli mahdollisuus osallistua ohjelman suunnitteluun esimerkiksi avointen kommentointikierrosten, toimikuntakäsittelyiden, asiantuntijatyöpajojen sekä avoimen kestävyys- ja vastuullisuusverkoston tapaamisen kautta.

Ohjelman perustana ovat:

Arvomme
totuus, vapaus,
sivistys,
yhteisöllisyys

Strategiset
valintamme

YK:n
kestävän
kehityksen
tavoitteet

Unifin
kestävän
kehityksen ja
vastuullisuuden
teesit

Ohjelman toimenpiteet pohjautuvat lisäksi aiempaan työhömmme. Näistä viime vuosien edistysaskelista olemme erityisen ylpeitä:

- **Kestävyys- ja vastuullisuustyön systematisointi:**
1 kestävydestä ja vastuullisuudesta vastaava vararehtori + 11 varadekaania
- **Panostukset opiskelijoiden ja henkilökunnan kestävyysosaamisen kehittämiseen**
- **Vastuullisen sijoittamisen strategialla**
keskimääräinen vuosituotto 12,7 %
- **Sija 18 QS World University Rankings:**
Sustainability 2025 -vertailussa

HELSINGIN YLIOPISTO LYHYESTI

Tieteen voimalla – Maailman parhaaksi

TOP 1 %

Yliopistovertailuissa
maailman parhaan yhden
prosentin joukkossa

31 500

Tutkinto-opiskelijaa

8 600

Työntekijää

5 800

Tutkintoa vuodessa

200 000

Alumnia ympäri maailman

>100

Keksintöilmoitusta
vuosittain

773M€

Liikevaihto vuodessa

Neljä strategista valintaa:

**Tiede ja
oppiminen
kuuluvat kaikille**

**Avoimuutemme
vahvistaa tiedettä
ja yhteistyötä**

**Paras paikka
opiskella ja
työskennellä**

**Kestävyyden ja
vastuullisuuden
edelläkävijä**

4 **kampusta**

11 **tiedekuntaa**

MITÄ ON YLIOPISTON VASTUULLISUUSTYÖ?

Olemme ajattelijoiden yhteisö, jonka arki on täynnä pieniä ja suuria läpimurtoja sekä oivalluksia ihmisistä, yhteisöistä ja planeetastamme. Yhteisönä otamme askelia kohti omannäköistä, toisia ja planeetan rajoja kunnioittavaa elämää.

Olemme muutosvoimainen yhteisö. Perustehtävämme tutkimus, opetus ja yhteiskunnallinen vuorovaikutus muuttavat maailmaa – niistä muodostuu yliopiston merkittävin kädenjälki.

Olemme myös toimijoiden yhteisö. Vaikutamme toinen toisiimme ja planeettaamme. Päätöksentekomme ja arkemme perustana on kestävä hyvinvointi – ihmisen ja planeetan rajoja kunnioittava yliopistoarki.

Totuus | Vapaus | Sivistys | Yhteisöllisyys

Kestävyys ja vastuullisuus Helsingin yliopistossa

Rakenteet ja johtaminen

Tutkimus

Opetus

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Päivittäinen toiminta

**Olemme vastuullisuuden ja kestävyys edelläkävijä | Yliopistomme on paras paikka opiskella ja työskennellä
Tiede ja oppiminen kuuluvat kaikille | Avoimuutemme vahvistaa tiedettä ja yhteistyötä**

Unifin kestävyys ja vastuullisuuden teesit

YK:n kestävä kehityksen tavoitteet

Kestävyys- ja vastuullisuustyön johtaminen ja päätöksenteko Helsingin yliopistossa

Vastuullisuuden johtamismalli

Hyvinvoinnista vastaava rehtori
Kestävyydestä ja vastuullisuudesta vastaava vararehtori
Tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta vastaava vararehtori

Kestävyydestä ja vastuullisuudesta vastaavat varadekaanit

Kestävyys- ja vastuullisuus-
toimikunta

Tasa-arvo- ja yhden-
vertaisuustoimikunta

Kestävän hyvinvoinnin yksikkö

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA – Helsingin yliopisto toivon ja ratkaisujen tuojana

Vuosina 2025–2028 Helsingin yliopistolla keskitytään kestävän hyvinvoinnin edistämiseen.

Kestävä hyvinvointi tarkoittaa toimimista planeettamme rajojen sisällä ja niitä vaalien. Se rakentuu vaalimalla ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia – kestävää sosiaalista perustaa.

Kestävässä hyvinvoinnissa korostuvat ihmisen ja planeetan hyvinvoinnin tarkasteleminen yhteenkytkeytyvänä kokonaisuutena sekä yhteisöllisyys ja turvallisuus.

TOIMENPITEET 2025–2028

Keskitymme edistämään kestävää hyvinvointia erityisesti kolmen teeman kautta, jotka on tunnistettu seuraaville vuosille olennaisiksi.

Kestävää hyvinvointia toimintakulttuuria ja päätöksentekoa kehittämällä

Planeetan rajoja ja hyvinvoivaa yliopistoyhteisöä tukeva yliopisto toteutuu vain sisällyttämällä kestävä hyvinvointi rakenteisiin, johtamiseen ja päätöksentekoon – jokaisen yliopistolaisen arkeen.

Kestävää hyvinvointia keskinäisiä yhteyksiä tunnistamalla

Planeetan ja ihmisen hyvinvointi on toisiinsa yhteenkytketty kokonaisuus. Myös me yliopistolaiset vaikutamme toinen toisiimme.

Kestävää hyvinvointia osaamiseen panostamalla

Osaamisemme tukee nykyisten ja uusien sukupolvien kasvua maailman muuttajiksi.

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA KESKINÄISIÄ YHTEYKSIÄ TUNNISTAMALLA

Kolmen teeman sisällä keskitymme seuraavien kokonaisuuksien kehittämiseen ja niiden välisten keskinäisten yhteyksien tunnistamiseen.

Kestävää hyvinvointia toimintakulttuuria ja päätöksentekoa kehittämällä

- Kestävää hyvinvointia tukeva johtaminen
- Turvallisuusjohtaminen yksiköissä
- Vastuullinen ja yhteisöllinen yliopistokulttuuri
- Kiinteistöjen kestävä ja vastuullinen kehittäminen
- Pitkäjänteiset elinkaariviisaat tutkimusinfrastruktuurit

Kestävää hyvinvointia keskinäisiä yhteyksiä tunnistamalla

Asioiden, ihmisten, tieteidenalojen ja koko planeetan yhteenkytkeytyneisyys on ohjelman kantava perusajatus, joka läpileikkaa koko ohjelman.

Kestävää hyvinvointia osaamiseen panostamalla

- Kestävyysopetustarjonnan kehittäminen ja viestiminen
- Jatkuva oppiminen kestävän hyvinvoinnin edistäjänä
- Monitieteinen ja tieteidenvälinen tutkimus ratkaisijana
- Kansallinen ja globaali vaikuttavuus
- Tieteen lukutaito ja tutkimuksen yleistajuistaminen
- Innovaatioista ratkaisuja globaaleihin haasteisiin

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA TOIMINTAKULTTUURIA JA PÄÄTÖKSENTEKOA KEHITTÄMÄLLÄ

Kestävä hyvinvointi rakentuu toimintakulttuurista, jossa johtaminen, selkeät vastuut ja arjen päätökset tukevat yhteisiä tavoitteita. Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen ei tarkoita vain uusia aloitteita vaan se vaatii olemassa olevien toimintatapojen tarkastelua ja muuttamista, konkreettisia toimenpiteitä, resursointia ja vastuualueiden tarkastelua.

Yli 40 000 ihmisen yhteisönä vaikutamme päivittäisillä toimillamme paitsi planeettamme kantokykyyn myös toisiimme. Suurena organisaationa vaikutamme muun muassa sijoitustemme, kiinteistöjemme, hankintojemme ja työnantajakäytäntöjemme kautta. Strategisena tavoitteenamme on parantaa merkittävästi ekologista kestävyyyttämme ja saada ilmastotavoitteemme osaksi toiminnan suunnittelua ja päätöksentekoa. Teemme aktiivisesti töitä, jotta olisimme paras paikka opiskella ja työskennellä.

Tavoitteemme vuosille 2025–2028:

Kehitämme moninaisuutta ja kestävää hyvinvointia tukevia esihenkilö-, johtamis- ja opiskelijan ohjauskäytäntöjä. Vahvistamme toimintakulttuuria, joka edistää kestävyyttä, hyvinvointia ja kokonaisturvallisuutta. Kehitämme tiloistamme entistä tarkoituksenmukaisempia ja tehokkaampia ja vahvistamme tutkimusinfrastruktuureja pitkäjänteisesti.

Vuoteen 2030 mennessä Helsingin yliopiston johtamis- ja ohjausjärjestelmät sekä rakenteet tukevat tuloksellista työtä ja opiskelua kestävää hyvinvointia vahvistavassa ympäristössä. Kestävän hyvinvoinnin tiedolla johtamisen malli vahvistaa vastuullisuusarviointia päätöksenteossa. Olemme yhä monimuotoisempi ja inklusiivisempi yhteisö, ja meidät tunnetaan organisaationa, jossa ihmisten ja planeetan hyvinvointi ovat toiminnan perusta. Kaikki yliopistolaiset kokevat yliopistokulttuurin yhteisöllisenä ja turvallisena. Yliopisto tunnetaan laajasti houkuttelevana ja vastuullisuutta korostavana työnantajana.

Kehitettävät kokonaisuudet:

- **Kestävää hyvinvointia tukeva johtaminen**
- **Turvallisuusjohtaminen yksiköissä**
- **Vastuullinen ja yhteisöllinen yliopistokulttuuri**
- **Kiinteistöjen kestävä ja vastuullinen kehittäminen**
- **Pitkäjänteiset elinkaariviisaat tutkimusinfrastruktuurit**

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA TUKEVA JOHTAMINEN

Kehitämme päätöksenteon prosesseja, vastuita ja kannustimia huomioida kestävyys, hyvinvointi, kokonaisturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus jokapäiväisessä toiminnassamme.

Kehitämme ja systematisoimme edelleen johtamis-, esihenkilö- ja opiskelijan ohjaustaitoja. Vahvistamme yliopiston saavutettavuutta ja inklusiivisuutta. Teemme aktiivisia tekoja yhteisömme monimuotoisuuden edistämiseksi.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Tarkistamme yksiköiden esihenkilörakenteita ja yliopiston prosesseja, jotta ne tukevat työssä ja opinnoissa onnistumista sekä hyvinvoivaa yhteisöä planeetan kantokyvyn rajoissa. Vahvistamme olemassa olevien vastuullisuusrakenteiden, kuten erilaisten toimielinten, ja päätöksenteon yhteyksiä sekä suhdetta toisiinsa. Perustamme uuden yksikön yliopistopalveluihin tukemaan kestävän hyvinvoinnin työn edistymistä ja yhteyttä päätöksentekoon.	2025–2026	Henkilöstöpalvelut	Uusi yksikkö perustettu
Kehitämme tapoja ottaa kestävä hyvinvointi huomioon johtamisessa määrittelemällä selkeät periaatteet ja käytännöt, jotka tukevat arvopohjaista ja kestävää johtamista. Kytkemme vuoteen 2028 mennessä kestävän hyvinvoinnin kiinteäksi osaksi yliopiston nykyistä toimintamallia ja kehittämistoimintaa.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut Toiminnan-ohjausyksikkö Talouspalvelut	Vuodesta 2027 eteenpäin yliopiston toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä voidaan lukea yliopiston ilmasto- ja luontohaitat ja tehdyt toimenpiteet
Luomme entistä paremmat edellytykset vaatimustenmukaisuuden ja vastuullisen toiminnan johtamiselle ja ohjaamiselle sekä kehitämme keskitettyjä tukipalveluita tukemaan yliopistoyhteisön vastuullista arjen toimintaa. Konkreettisina toimina perustamme projektin, jonka tehtävä on luoda edellytykset keskitetyn compliance-toiminnon perustamiselle.	2025–2027	Lakipalvelut	”Compliance toiminnan kehittäminen” projektin päätös ja tuotokset

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA TUKEVA JOHTAMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Luomme uuden toimintamallin kestävän hyvinvoinnin tutkimuslähtöiselle kehittämiselle (tutkijafoorumi).	2025–2028	Henkilöstöpalvelut Tutkimuspalvelut	Tutkijafoorumien lukumäärä vuosittain
Otamme käyttöön ydintehtäviä kuvaavat mittarit sisältävän kestävän hyvinvoinnin tiedolla johtamisen toimintamallin, joka on otettu osaksi koulutuksen laadunhallintaa ja toiminnan suunnittelua ja johtamista. Osana uutta toimintamallia toteutamme joka toinen vuosi kestävyys- ja vastuullisuuskyselyn henkilökunnalle ja opiskelijoille, sekä kehitämme yliopiston kyselyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä.	2025–2028 (vastuullisuus- kysely 2026 ja 2028)	Henkilöstöpalvelut Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- toimikunta	Mittarit määritelty ja käytössä
Kohdistamme uusia psykososiaalisen tuen toimenpiteitä erityisesti opiskelijoille ja nuorille tutkijoille.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut Opiskelijapalvelut	Olemassa oleva palveluntarjonta kartoitettu, uudet palvelu- kokonaisuudet toiminnassa
Järjestämme varhaisen uravaiheen tutkijoiden ja heidän ohjaajiensa hyvinvointia tukevia toimenpiteitä (esim. väitöskirjatutkijoiden ohjaajien valmennuskokonaisuus sekä tutkijatohtoreille tarjottavien palveluiden kuvaaminen ja yhteen kokoaminen) ja seuraamme hyvinvointia säännöllisillä kyselyillä.	2025–2028	Tutkimuspalvelut	Valmennuksen osallistujamäärät X % väitöskirjatutkijoista saanut ohjausta ohjaajalta, joka osallistunut valmennukseen. Kyselyn PhD Survey tulosten analyointi ensin tohtorikoulutus- pilotissa, sitten laajemmin
Toteutamme Unicore-projektin, jossa sitoudumme edistämään korkealuokkaista tutkimusta tarjoamalla tutkimuksen tekemistä ja tutkijoita tukevan ja jatkuvasti kehittyvän toimintaympäristön sekä vahvistamalla tutkijoiden monipuolisia urapolkuja ja liikkuvuutta.	2025–2026	Henkilöstöpalvelut Tutkimuspalvelut	HR Excellence in Research -palkinto

TURVALLISUUSJOHTAMINEN YKSIKÖISSÄ

Vahvistamme turvallisuusjohtamista yksikkötasolla siten, että turvallisuusjohtaminen on luonnollinen osa yksikön johtamista.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Yksiköissä laaditaan riskiperustainen turvallisuuden toimintasuunnitelma osana yksikön toimeenpanosuunnitelmaa.	2025, 2026, 2027 ja 2028	Yleishallinto Tiedekunnat ja erillislaitokset	Turvallisuuden toimintasuunnitelma osana x % yksiköiden toimeenpanosuunnitelmista Monitorointi turvallisuusjohtoryhmässä
Kehitämme vastuullisuusriskien arviointia ja sopeutumistoimenpiteitä.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut	Työstetty malli vastuullisuusriskien arviointiin

VASTUULLINEN JA YHTEISÖLLINEN YLIOPISTOKULTTUURI: HYVINVOIVA YHTEISÖ PLANEETAN RAJOISSA

Kehitämme yliopistokulttuuria, jossa korostuvat ihmisen ja planeetan hyvinvointi sekä yhteisöllisyys ja turvallisuus. Edistämme toimenpiteitä, joilla tuetaan samanaikaisesti ihmisen ja planeetan hyvinvointia ja terveyttä kytkien yhteen muun muassa yliopiston hiilineutraaliustavoitteet, luontopositiivisuus ja yhteisön hyvinvointia tukevat tekijät. Kehitämme systeemistä ymmärrystämme yliopiston vaikutuksista planeetan kantokykyyn.

Rakennamme avointa ja vastuullista vuorovaikutusta ja läpinäkyviä toimintatapoja. Vahvistamme kestävyyttä ja vastuullisuutta tukevaa ja kannustavaa kulttuuria, jossa jokaisen rooli on merkittävä. Korostamme jokaisen yliopistolaisen vastuuta ja mahdollisuutta osallistua vastuullisen, yhteisöllisen ja merkityksellisen arjen rakentamiseen.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Toteutamme Hiilineutraali yliopisto 2030 -tiekartassa asetetut päästövähennystoimet. Tarkastelemme päästövähennyspolkuamme vuosittain ja tarkistamme ilmastoväitteemme vuonna 2026. Varmistamme, että 2030 ilmastotavoitteemme otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut, Päästövähennystoimet Hiilineutraali yliopisto 2030 -tiekartan mukaisesti (tiekartassa nimetyt toimialat)	Hiilineutraali yliopisto 2030 – tiekartan mukaisesti Päästövähennyspolun ja ilmastoväitteen tarkennus 2026
Otamme käyttöön tutkittuun tietoon perustuvan laskentamallin ja laskemme yliopiston aiheuttamat luontohaitat. Tarkastelemme muita vaikutuksiamme planeetan rajoihin (vesi, ilma) ja määrittelemme tarvittavia toimenpiteitä.	2026–2028	Henkilöstöpalvelut Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Luontohaitat laskettu, toimenpiteitä määritelty.

VASTUULLINEN JA YHTEISÖLLINEN YLIOPISTOKULTTUURI: HYVINVOIVA YHTEISÖ PLANEETAN RAJOISSA

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Edistämme monimuotoista, saavutettavaa, syrjimätöntä ja antirasistista opiskelu- ja työkulttuuria. Tarkemmat tiedot yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa sekä saavutettavuussuunnitelmassa.	2025–2028	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti
Edistämme yliopiston kansainvälisen yhteisön integroitumista kehittämällä inklusiivisia kielikäytäntöjä ja luomalla kansainvälisille opiskelijoille ja työntekijöille parempia mahdollisuuksia osallistua sekä yliopistoyhteisön toimintaan että suomalaiseen yhteiskuntaan.	2025–2028	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti
Parannamme vammaisten henkilöiden osallistumisen edellytyksiä ja lisäämme tietoisuutta yksilöllisistä järjestelyistä.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti
Rakennamme kannustimia henkilökunnalle ja opiskelijoille kestäväää hyvinvointia edistävään toimintaan. Luomme kannusteita yhteisön jäsenten omaehtoisesta tarpeesta käynnistyville verkostoille, yhteistyöryhmille ja aloitteille.	2026 alkaen	Henkilöstöpalvelut	Aloitteiden lukumäärä

KIINTEISTÖJEN KESTÄVÄ JA VASTUULLINEN KEHITTÄMINEN

Kehitämme tiloista entistä tarkoituksenmukaisempia ja tehokkaampia. Lisäämme kampusvihreää ja parannamme kiinteistöjen esteettömyyttä. Tuemme tiloilla ja niihin liittyvillä palveluilla vastuullista ja yhteisöllistä yliopistokulttuuria.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Tehostamme tilojen käyttö- ja täyttöastetta. Vähennämme rakennusten ja niiden käytön ilmastopäästöjä ja edistämme kampusvihreää. Kehitämme mittarit ja tavoitteet kampusvihreän kehittämiselle.	2025–2028	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Viherkertoimien määrittäminen ja kasvattaminen (luontokädenjälki, luontojalanjälki), Kampusvihreän määrä ja laatu. Toimistotilat < 10 htm2/HTV opetustilat käyttöä > 1000 h/vuosi
Edistämme aktiivisesti Viikin kampuksen yliopistotoiminnoissa energiaomavaraisuutta vuoteen 2040 mennessä. Tämä otetaan huomioon muun muassa investoinneissa ja muiden toimijoiden kanssa tehtävissä yhteistyösuunnitelmissa ja sopimuksissa.	-2040	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Omavaraisuustavoitetta edistävien toimenpiteiden määrä (itse tuotetun energian hankkeet, yhteistyösopimukset ym.) Itse/kiinteistöissä tuotetun energian osuus energiankäytöstä
Varaudumme ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ympäristö- ja ääriolosuhteiden muutoksiin ennakoimalla riskejä, kehittämällä toimintamalleja ja vahvistamalla yhteisön valmiuksia.	2025–2028	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Vähähiilisen rakennuttamisen ohje

KIINTEISTÖJEN KESTÄVÄ JA VASTUULLINEN KEHITTÄMINEN			
Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Huomioimme luonnon monimuotoisuuden ja kiertotalouden kampusten kehittämisessä, rakennushankkeissa sekä uusissa tutkimus- ja oppimisympäristöaloitteissa. Asetamme rakennusinvestointien yhteydessä EU-taksonomian ja rahoituksen tarpeita tukevat ympäristötavoitteet sekä tavoitteet mahdolliselle sertifiointille.	2025–2028	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Vähähiilisen rakennuttamisen ohje Kiinteistökehitys/investointi-hankkeisiin liittyvät käyttäjä-tyytyväisyyskyselyt HY247 palvelukysely Sertifiointit
Kartoitamme ja parannamme yliopiston rakennusten sekä opetus- ja tapahtumatilojen esteettömyystietoja ja niiden saavutettavuutta.	2025–2028	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Henkilöstöpalvelut Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelman mukaisesti
Lisäämme kampuksille yhteiskäyttötiloja vahvistaen kohtaamisia, yhteisöllisyyttä ja tieteidenvälisyyttä yli yksikkö- ja kampusrajojen.	-2040	Tilat ja kiinteistöt -toimiala Helsingin yliopiston kiinteistöpalvelut Oy (HY247)	Kampusvision mukaisesti

PITKÄJÄNTEISET ELINKAARIVIISAAT TUTKIMUSINFRASTRUKTUURIT

Kehitämme tutkimusinfrastruktuureja pitkäjänteisesti ja systemaattisesti kokonaisuutena elinkaariajattelun mukaisesti.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Sisällytämme tutkimusinfrastruktuurien kehittämis- ja seurantasuunnitelmat akateemisten yksiköiden toiminnan- ja taloudensuunnitteluun.	2025–2028	Akateemiset yksiköt Tutkimuspalvelut	Akateemisten yksiköiden toiminnan ja talouden suunnitelmat
Laadimme akateemisille tutkimusinfrastruktuureille yliopistotasoiset käytön ja käyttökustannusten seurannan ja raportoinnin käytänteet.	2025–2028	Akateemiset yksiköt Tutkimuspalvelut	Käytänteiden valmistuminen ja niiden hallittu käyttöön-otto

KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA OSAAMISEEN PANOSTAMALLA

Osaaminen on kestävän tulevaisuuden perusta. Ajattelemme, että tieto ja oppiminen kuuluvat kaikille, ja tavoitteemme on kouluttaa asiantuntijoita, jotka ymmärtävät erilaisia näkökulmia ja muuttavat maailmaa planeetan rajoissa. Tarjoamme kaikenikäisille oppijoille tietoja ja taitoja sekä edistämme arvoja ja asenteita, joiden pohjalta voimme kohdata ja ratkaista monimutkaisia paikallisia, alueellisia ja globaaleja haasteita. Kaikilla tieteenaloilla tarvitaan osaajia, jotka ymmärtävät alansa kestävyysnäkökulmat ja edistävät vastuullista kehitystä tutkimukseen perustuen.

Tieteen merkitys planeetan ja yhteiskuntien tulevaisuudelle on korvaamaton. Pitkiin aikasarjoihin ja uteliaisuuteen perustuva tutkimus on paljastanut ihmisen toiminnan seurauksia planeetallemme ja tuonut esiin ilmiöitä, kuten nuorten mielenterveysongelmien kasvun. Tieteen avulla voimme paitsi tunnistaa haasteita myös löytää ratkaisuja. Tieteen vaikutus ulottuu kuitenkin ratkaisujen löytämistä pidemmälle. Turvalliset ja vakaat yhteiskunnat rakentuvat akateemisen vapauden ja yhteiskunnallisen vuoropuhelun varaan. Koska emme voi ennakoida tulevia haasteita, uteliaisuus, tieteen autonomia ja tutkimuksen vapaus ovat keskeisiä arvoja.

Gloaalien haasteiden laajuus ja kiireellisyys korostavat yhteistyön merkitystä. Osallistumme yhteiskunnallisiin keskusteluihin sekä kansallisesti että kansainvälisesti, rakennamme vastuullisia kumppanuuksia ja edistämme kestävä yrittäjyyttä ja innovaatiotoimintaa.

Tavoittemme vuosille 2025–2028:

Vahvistamme Helsingin yliopiston profiilia ja toimintaa keskeisenä kestävyys- ja vastuullisuusosaajana ja -kumppanina kansallisesti ja kansainvälisesti. Edistämme tieteen uudistumista, monitieteisyyttä ja tieteidenvälisyyttä tutkimuksessa ja koulutuksessa. Yliopistossa tuotettu tieto tukee yhteiskunnan kestävyys siirtymää. Varmistamme, että tutkimustulokset ovat yhä laajemmin saatavilla yhteiskunnan eri sektoreille yliopiston vahvan ja vastuullisen yritys yhteistyön, innovaatioiden ja muun julkisen vuorovaikutuksen ansiosta.

Kehitettävät kokonaisuudet:

- **Kestävyysopetustarjonnan kehittäminen ja viestiminen**
- **Jatkuva oppiminen kestävän hyvinvoinnin edistäjänä**
- **Monitieteinen ja tieteidenvälinen tutkimus ratkaisijana**
- **Kansallinen ja globaali vaikuttavuus**
- **Tieteen lukutaito ja tutkimuksen yleistajuistaminen**
- **Innovaatioista ratkaisuja globaaleihin haasteisiin**

KESTÄVYYSOPETUSTARJONNAN KEHITTÄMINEN JA VIESTIMINEN

Teemme aktiivisia toimia kestävyysopetustarjonnan ja sisällön kehittämiseksi ja siitä viestimiseksi.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Analysoimme kestävyysopetustarjontamme nykytilan seuraavaa opetussuunnitelmakautta varten.	2025–2026	Koulutusohjelmat Opetus- ja opiskelijapalvelut Yliopistopedagogiikan keskus HELSUS	Koulutusohjelmien opetussuunnitelmat
Asetamme konkreettiset tavoitteet kestävyysopetustarjonnan kehittämiseksi ja kestävyysosaamisen arvioimiseksi seuraavalle opetussuunnitelmakaudelle, jotta kestävyys on sisällytetty läpikäyvästi koulutustarjontaamme.	2025–2026	Koulutusohjelmat Opetus- ja opiskelijapalvelut Yliopistopedagogiikan keskus	Kandipalautteen itsearvio kestävyys ja vastuullisuus valmiuksien kehittymisestä
Viestimme kestävyysopetustarjonnastamme aktiivisesti henkilökunnalle, opiskelijoille, alumneille ja ulkoisille sidosryhmille opintojen suorittamiseen kannustaen.	2025–2028	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet Opiskelijaviestintä Tiedekunnat	Viestinnällä tavoitettujen kohderyhmään kuuluvien määrä

JATKUVA OPPIMINEN KESTÄVÄN HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

Tavoitteenamme on olla tunnettu, haluttu ja saavutettava jatkuvan oppimisen ympäristö, joka vastaa yhteiskunnan muuttuviin koulutustarpeisiin.

Monipuolistamme jatkuvan oppimisen tarjontaa ja kannustamme henkilöstöämme osaamisen kehittämiseen. Edistämme yleistä ymmärrystä kestävästä hyvinvoinnista ja sen kehittämisestä jatkuvan oppimisen eri muotoja hyödyntämällä. Kehitämme täydennyskoulutustarjontaamme tukemaan kestävästä hyvinvoinnin osaamista laajasti yhteiskunnassa.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Arvioimme henkilöstön osaamisen kehittämisen jatkotarpeet kestävässä hyvinvointiin liittyen ja määrittelemme tarvittavat jatkotoimenpiteet.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut Yliopistopedagogiikan keskus	Kehittämistarpeet ja tarvittavat toimenpiteet määritelty
Lisäämme henkilöstön osaamista tarjoamalla työtehtäviin liittyvät avoimet yliopisto-opinnot maksuttomina.	2025 alkaen	Henkilöstöpalvelut	Suoritettujen kurssien määrä
Kehitämme luontoarvoasiantuntijuuden erikoistumiskoulutuksen ja pienempiä osaamiskokonaisuuksia kestävässä hyvinvointiin liittyen.	2025–2028	Koulutusohjelmat HY+	Osaamiskokonaisuuksien lukumäärä

MONITIETEINEN JA TIEDEIDENVÄLINEN TUTKIMUS RATKAISIJANA

Edistämme ja uudistamme yliopiston monitieteistä ja tieteidenvälistä tutkimusta. Tavoitteenamme on olla haluttu yhteistyökumppani ja mukana ratkaisemassa suuria paikallisia ja globaaleja yhteiskunnallisia ongelmia.

Vahvistamme ja tuomme esille kestävyystutkimusosaamistamme.

Vahvistamme ja asetamme konkreettisia tavoitteita kestävyystutkimuksemme kehittämiseen ja tutkimuksen esiin tuomiseen.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Kehitämme kestävyys- ja vastuullisuusarvioinnin tukea yliopiston tutkijoille. Otamme käyttöön digitaalisen MyResearch-työkalun tutkimushankkeen vaatimuksenmukaisuuden hallintaan.	2027–2028	Tutkimuspalvelut	MyResearch -palvelun käyttöaste, vastuullisuutta osoittavat suunnitelmat ja dokumentit löytyvät palvelussa x % tiedekunnan hankkeista
Valmistelemme yliopistolle linjauksen tutkimuksen ja tutkijan vastuullisesta arvioinnista.	2025	Tutkimuspalvelut Henkilöstöpalvelut	Linjauksen valmistuminen
Uudistamme tutkimuksen arvioinnin (RAUH 2025) käytänteitä vastaamaan vastuullisen arvioinnin kansainvälisiä sitoumuksia (CoARA).	2025	Tutkimuspalvelut	Projektin loppuarviointi, osallistujakysely
Kehitämme mittareita, joilla saamme arvioitua, kehitettyä ja tuotua kestävyystutkimustamme esiin.	2026–2028	Kirjasto	Kuvaavat mittarit päätetty

KANSALLINEN JA GLOBAALI VAIKUTTAVUUS

Vahvistamme yliopiston kansallista ja globaalia vaikuttavuutta tunnistamalla ja kehittämällä prosesseja ja kumppanuuksia, joissa yliopiston tulisi olla mukana vahvana kestävyys- ja vastuullisuustoimijana, osaajana ja oppijana.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Tuemme tutkitun tiedon roolia keskeisissä kansainvälisissä neuvotteluissa, kuten YK:n ilmasto- ja luontokokouksissa. Tunnistamme muita keskeisiä tapahtumia ja foorumeita liittyen kestäväen hyvinvoinnin edistämiseen.	2025–2028	Henkilöstöpalvelut	Osallistuvien tutkijoiden ja asiantuntijoiden määrä kansainvälisissä neuvotteluissa vuosittain Tutkijoiden medianäkyvyys liittyen kansainvälisiin neuvotteluihin
Kehitämme Science for Sustainability -tapahtuman vaikuttavuutta yhdessä Aalto-yliopiston kanssa.	2025	Henkilöstöpalvelut HELSUS	Osallistujien määrä tapahtumassa Tapahtuman osallistujilta kerätty palaute
Investoimme strategiseen pohjoismaiseen, eurooppalaiseen ja globaaliin yhteistyöhön vastuullisen kansainvälistymisen pohjalta. Rakennamme uusia strategisia kumppanuuksia ja ohjelmia, mm. Pohjoismaat-ohjelman, jossa täsmennämme yhteispohjoismaista arvopohjaa ja sen pohjalta tehtävää globaalia yhteistyötä.	2025–2028	Tutkimuspalvelut: Kansainväliset asiat	Ohjelmien ja kumppanuuksien lukumäärä

TIETEEN LUKUTAITO JA TUTKIMUKSEN YLEISTAJUISTAMINEN

Vahvistamme tieteen lukutaitoa ja yleistajuistamme tutkimusta.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Autamme tiedekuntia järjestämään vaikuttavia tapahtumia, joissa otetaan kohderyhmiä puhuttelevien sisältöjen lisäksi huomioon kestävyys, työntekijöiden hyvinvointi sekä tapahtumaturvallisuus.	2025–2028	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Selkeä palvelumalli luotu ja käytössä tiedekuntien tapahtumissa
Kerromme yleistajuisesti uusimmasta tutkimuksesta ja taustoitamme ajankohtaisia aiheita. Kerromme, miten tutkimus hyödyttää yhteiskuntaa.	2025–2028	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet Kirjasto	Medianäkyvyys, sosiaalinen media, Youtube-tallenteet, podcastit
Tuemme tutkijoita tuottamaan tietoa yhteiskunnallisen keskustelun ja päätöksenteon tueksi esimerkiksi viestinnällä ja tuottamalla materiaalia politiikkasuositusten tekemiseen.	2025–2028	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet Kirjasto	Uusilla ohjeilla laadittujen politiikkasuositusten lukumäärä

INNOVAATIOISTA RATKAISUJA GLOBAALEIHIN HAASTEISIIN

Kehitämme vahvaa innovaatiokulttuuria ja aktiivista opiskelija- ja tutkijainnovaattorien yhteisöä luoden uusia tutkimuslähtöisiä ratkaisuja paikallisiin ja globaaleihin haasteisiin vuoteen 2035 mennessä.

Keskeisiä toimenpiteitä	Aikataulu	Vastuutaho	Monitorointi
Luomme joukon innovaatio- ja yrittäjyyskursseja, joiden tavoitteena on ohjata korkealaatuisten tutkimusideoiden ja -löytöjen muuttamista uusiksi ratkaisuiksi, jotka tuovat hyötyä yhteiskunnalle, ympäristölle ja taloudelle.	2025–2026	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet Tiedekunnat	Innovaatio- ja yrittäjyyskursseja suorittavien opiskelijoiden määrä

EDISTYMISEN TARKASTELU: arviointi ja raportointi

Tässä ohjelmassa esitetyt toimenpiteet pohjautuvat yliopiston yksiköiden toimeenpanosuunnitelmiin vuosille 2025–2028. Toimenpiteiden edistymistä seurataan osana yliopiston normaalia vuosiseurantaa ja toimenpiteiden edistämisestä vastaa erikseen osoitettu vastuutaho.

Ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvästä tuesta, ohjelman kokonaisseurannasta ja siitä raportoisesta ja tarvittaessa ohjelman muokkaamisesta vastaa kestävän hyvinvoinnin yksikkö. Toimenpiteiden eteneminen raportoidaan vuosittain yliopiston johdolle, yliopistoyhteisölle ja sidosryhmille.

JATKUVAT TOIMENPITEET JA RAKENTEET

Olemassa olevia toimenpiteitä ja rakenteita, jotka ovat olennainen osa yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyötä myös jatkossa.

YLIOPISTON OHJEISTUKSIA JA POLITIIKKOJA	JATKUVAA TOIMINTAA
• <u>Eettinen ohjeistus</u> • <u>Vastuullinen tiede</u> • <u>Tutkimusetiikka</u> • <u>Hyvä tieteellinen käytäntö</u> • <u>Avoin tiede</u> • <u>Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikka</u> • <u>Tietosuojaa koskevat periaatteet</u> • <u>Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2028</u> • <u>Saavutettavuussuunnitelma</u> • <u>Vastuullisen vuorovaikutuksen ohjeet</u> • <u>Hiilineutraali yliopisto 2030</u> • <u>Toimitilaohjelma 2021-2030</u> • <u>Vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet</u> • <u>Hankintojen vastuullisuuden vähimmäisvaatimukset</u> • <u>Yritysyhteistyön eettiset periaatteet</u> • <u>Kestävän matkustamisen ohjeet</u> • <u>Tarjoilusuositus</u>	• Kestävyys- ja vastuullisuusosaamisen edistäminen: - Kestävyyteen ja vastuullisuuteen erityisesti suuntaavat maisteriohjelmat - <u>Yleiset kestävyys ja vastuullisuuskurssit sekä tieteenalakohtaiset kestävyyskurssit</u> - <u>Climate University:n</u> tarjoamat kurssit - <u>Kestävyysopintojen verkoston</u> kurssit - <u>Una European Micro-credential in Sustainability opintokokonaisuus</u> - <u>Ilmastoasiantuntijan erikoistumiskoulutus</u> - <u>HY+ täydennyskoulutukset</u> - Henkilökunnan olemassa olevat kestävyyskurssit • Opiskelijan ohjaus- ja <u>hyvinvointipalvelut</u> - <u>Hyvinvointitapahtumat opiskelijoille</u> - <u>Opiskelijoiden neuvonta- ja ohjauspalvelut</u> - <u>Yksilölliset järjestelyt</u> • Hiilineutraali yliopisto 2030 -tiekartan mukaiset toimenpiteet • Yritys- ja organisaatioyhteistyö yhdenvertaisten työllistymismahdollisuuksien luomiseksi kansainvälisille opiskelijoille ja tutkijoille. • Alumnitoiminta, jolla edistetään pitkäkestoisten ja merkityksellisten yhteyksien rakentumista alumnien, opiskelijoiden ja yliopiston välille. Kestävyyteen, vastuullisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät sisällöt ja mahdollisuudet. • Ilmasto-, luonto- ja kestävyyspaneelien toimintaan osallistuminen • <u>Hautomo- ja yrittäjyyspalvelut</u> - Helsinki Incubators hautomo-ohjelmat - Think companyn toiminta - HELSEED yrittäjyysohjelma • <u>Kestävyysraportointi ja seuranta</u> • QS World University Rankings: Sustainability -vertailu kehittämistyön tukena • <u>Keskeiset verkostositoumukset</u> - Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, The League of European Research Universities (LERU), Una Europa, International Universities Climate Alliance (IUCA), Climate Leadership Coalition (CLC) ja UniPID

A photograph of a man with glasses and a grey sweater holding a baby in a green shirt. They are in a grand library with high ceilings, white columns, and bookshelves. The man is looking towards the right, and the baby is looking in the same direction. The text "TIETEEN VOIMALLA - MAAILMAN PARHAAKSI" is overlaid in white, bold, sans-serif font.

TIETEEN VOIMALLA – MAAILMAN PARHAAKSI

HELSINGIN YLIOPISTO